

diviziunii din interiorul cîrmuirii revoluției ungurești, între partidul militar al generalului Görgey de o parte și generalii poloni de alta. Görgey refuză să vadă pe Bălcescu și să asculte argumentele lui în favoarea romînilor¹. De două ori Dembinski a fost înlocuit cu Görgey la comanda armatei ungurești. Cel din urmă se apropia de așa numitul « partid al păcii », care dorea o împăcare cu Habsburgii și înlăturarea lui L. Kossuth. Această politică de duplicitate a dus, cum se știe, la capitularea de la Șiria². În aceste condițiuni politice misiunea lui Bălcescu era destul de delicată, el nu trebuia să nemulțumească nici pe unii, nici pe alții, pentru a nu-și ridica dușmani și în același timp să știe să se adreseze acelor care trebuiau să-l înțeleagă și să-l sprijine. De aceea făcînd abstracție de ideologia politică internă, el s-a adresat pentru mediațiune lui Dembinski, pentru acțiunea în principate a lui Bem. Dacă Dembinski, care împărtășea vederile lui Adam Czartoryski, a fost un sprijin sigur de la început pentru Bălcescu³, în schimb Bem, la început nu primește bine pe delegatul romîn, și-i declară că « nu se ocupă de politică »⁴. Era absolut necesară adeziunea lui la mediațiunea între romîni și unguri și mai ales pentru o acțiune în principate, din cauza situației armatelor lui. În primăvara anului 1849, Bem, comandant al armatei ungurești din sud est, era stăpînul celei mai mari părți a Transilvaniei, numai prin el se putea ajunge la Iancu în Munții Apuseni, precum și la drumurile care duc în Moldova și în Țara Romînească. Cezar Bolliac care a stat mai mult pe lingă Bem, a știut desigur să-l convingă pentru a interveni în favoarea romînilor. Bălcescu spusese lui Bolliac, « care e bine cu dinsul (cu Bem), să-i zică cu meșteșug mare că noi l-am numi bucuros ca domn sau rege al nostru »⁵. Opera de influențare a lui Bolliac pe lingă Bem nu trebuie subprețuită, el izbuti să cîștige pe acest general polon pentru noi. La aceasta a contribuit și acțiunea mai puțin cunoscută a lui Robert Colquhoun, consulul englez de la București, prieten al revoluționarilor romîni, care trimite în Transilvania pe lingă Bem pe Effingham Grant, cumnatul englez al lui C. A. Rosetti⁶.

Totuși Bem încă din aprilie 1849 devenise un adept convins al colaborării cu romîni și merge atît de departe, încît întîmpină învinuiri din partea lui Kossuth că ar fi întrecut instrucțiunile lui, cu cuprins pur militar, că a luat măsuri politice în regiunile romînești stăpînite de armata lui⁷. În proclamațiile sale Bem declară acum că « Ungaria nu luptă numai pentru libertatea ei, ci dorește și libertatea celorlalte popoare »⁸. Lui Kossuth îi scria: « Domnule președinte, nu ajunge să biruiești numai fizicește un popor, dacă vrei să culegi roadele biruinții, trebuie să-l cîștigi moralmente »⁹.

Atunci (mai 1849) se pune la cale pe un teren mai real formarea legiunii romîne în Transilvania, al cărei inițiator a fost Bălcescu¹⁰. Era un fapt bine

¹ *Ibidem*, p. 301.

² L. RUSSJAN, *op. cit.*, p. 49—53.

³ I. GHICA, *op. cit.*, p. 346—348.

⁴ *Ibidem*, p. 270.

⁵ *Ibidem*, p. 343.

⁶ L. RUSSJAN, *op. cit.*, p. 187.

⁷ *Ibidem*, p. 184—185.

⁸ *Ibidem*, p. 190.

⁹ *Ibidem*, p. 199.

¹⁰ I. GHICA, *Amintiri din pribegie*, p. 376—384.